

FUNDACIÓ LIORNA

Projecte: Autoconstrucció d'Habitatges a la Comunitat Pigmea de Vyegwa-Gika

País: Burundi
Subvenció: 107.978 €
Beneficiaris directes: 123 dones i 102 homes

La comunitat *twa* (pigmea), que constitueix prop de l'1% de la població de Burundi, és el poble més antic de què hi ha constància a la zona de l'Àfrica Central. Actualment, una gran part d'aquest grup ètnic habita en zones rurals apartades i improductives, sumit en la pobresa extrema i marginat de la societat moderna africana. Dedicats a l'agricultura de subsistència i a la terrisseria, els *batwa* (pigmeus) tenen grans dificultats per accedir a la formació i al mercat de treball.

Al poblat de Vyegwa-Gika viuen 930 persones de la comunitat *twa*, organitzades en 155 famílies. Fins fa molt poc temps, no disposaven de documents d'identitat, ni de terres ni d'altres mitjans per guanyar-se la vida, no tenien accés a l'aigua potable ni podien escolaritzar els seus fills.

Malgrat tot, durant la darrera dècada, diversos programes empresos per Veïns Sense Fronteres (VSF) –en el camp dels drets humans, l'ajuda alimentària i el desenvolupament sostenible, en alguns casos en col·laboració amb la Fundació Liorna, especialment en matèria d'accés a l'aigua potable i pel que fa a aquest projecte de construcció d'habitatges– han millorat considerablement les condicions de vida d'aquesta comunitat de Vyegwa-Gika. Probablement, un dels majors èxits de VSF, juntament amb el soci local, és haver obtingut per part de les autoritats, en favor de les 144 famílies que aquell moment habitaven sobre el turó de Vyegwa-Gika, els títols de propietat del terreny, el document d'identitat per als ciutadans del poblat i el fet de poder contreure matrimoni legalment.

El present projecte, concedit per l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears a la Fundació Liorna i executat en xarxa juntament amb Veïns Sense Fronteres i el soci local Abazimyamuro Bazira Imbibe, té una durada prevista de 12 mesos i va sorgir del desig, manifestat de manera reiterada per part de la comunitat pigmea de Vyegwa, de millorar les condicions d'habitatge. Habitualment, les seves llars estan fabricades amb materials poc resistents i que molt aviat es deterioren, amb la qual cosa els deixen exposats a les inclemències atmosfèriques i als perills d'incendis, atès que cuinen dins les cabanes on dormen. Disposar d'un habitatge

en condicions, a més del confort i la protecció que atorga als seus beneficiaris, també significa una passa endavant pel que fa al reconeixement dels seus drets de ciutadania i a la seva integració social dins la societat burundesa.

La construcció de les cases es du a terme amb materials resistents, durables i respectuosos amb el medi. En la seva construcció, s'hi ha implicat la comunitat mateixa. Aquesta participació té un caire formatiu i un caire productiu al mateix temps. Per això hi ha 50 persones de la comunitat que aprenen a fabricar totxanes comprimides, a fer fonaments, pujar parets, fer encavallats, col·locar teules..., de manera que, un cop acabat el projecte, puguin aplicar els coneixements adquirits.

Els habitatges que es construeixen tenen una superfície útil de 35 metres quadrats i consten de cuina millorada, dos dormitoris i un porxo. La cuina millorada permetrà incrementar el poder calòric emprant menys llenya, eliminar els fums de l'interior de la casa i reduir el risc d'incendis. Això permetrà minvar la pressió sobre les dones i els infants pel que fa a la tasca d'anar a cercar llenya.

Al mateix temps, la població rep formació sobre l'aprofitament de recursos energètics, la desforestació, el funcionament de les cuines millorades, i també sobre drets humans, salut, equitat de gènere i participació democràtica, aprenentatges que constituïran per a aquesta població unes eines fonamentals per relacionar-se amb els seus conciutadans.

Con este proyecto se construyen 25 casas familiares para la comunidad pigmea de Vyegwa, y se proporciona formación a 50 de sus miembros en técnicas de construcción, prevención de enfermedades, desarrollo sostenible y derechos humanos.

FUNDACIÓ DEIXALLES

Projecte: Estudi per al Disseny d'un Projecte d'Inserció Sociolaboral de Joves, mitjançant la Recuperació, Reutilització de Productes i una Botiga Solidària

País: Veneçuela
Subvenció: 33.632 €
Beneficiaris directes: 150 dones i homes; beneficiaris indirectes 750 persones

En els darrers temps, cada vegada més, organitzacions no lucratives, fundacions o entitats locals, promouen la recuperació, la reutilització i el reciclatge d'articles usats amb propòsits socials i ambientals. D'aquesta manera, se subministren roba, mobles, electrodomèstics i altres estris, a un preu assequible, a les persones més humils, es generen llocs de treball i, a la vegada, es promou el consum responsable i la cura del medi ambient.

Són els mateixos principis als quals s'atén l'economia social i solidària: si es recuperen i intercanvien objectes usats, se'ls allarga la vida i no s'afavoreix el model insostenible de consum i producció característic dels països industrialitzats. A més, l'aprofitament de residus sòlids urbans (cartó, paper, plàstic, alumini i vidre) disminueix les seves repercussions sobre el medi ambient i contribueix a crear noves ocupacions. El reciclatge dona lloc a múltiples tasques: recol·lectar, classificar, manipular i vendre els objectes i materials provinents dels residus sòlids urbans.

Amb aquests criteris, la Fundació Deixalles a Espanya i l'Equipo de Formación, Información y Publicaciones (EFIP) a Veneçuela, ambdues amb una àmplia experiència en el sector del reciclatge i la creació de llocs de treball per a persones desfavorides socialment, han emprès aquest projecte. L'objectiu és comprovar la viabilitat d'un programa d'inserció sociolaboral de joves, mitjançant la recuperació i la reutilització de productes, i l'establiment d'una botiga solidària a Veneçuela.

El projecte, amb una durada de 12 mesos (gener-desembre 2009), s'ha iniciat amb la realització d'un estudi de mercat sobre els productes de segona mà, la recerca d'ubicació per al local comercial i una primera identificació dels beneficiaris. Es tracta de persones, d'entre 15 i 24 anys, en risc social d'exclusió o en situació de pobresa (desocupats, mares solteres, persones amb discapacitat), de les parròquies civils de San Juan i Paraíso, a la ciutat de Caracas, municipi Libertador (Districte Capital), Parroquia Domitila Flores del municipi San Francisco a l'estat Zulia, i Parroquia Macuto del municipi Vargas a l'estat Vargas.

A continuació, s'han dut a terme accions de sensibilització ciutadana sobre la importància del reciclatge dels electrodomèstics, amb relació a la cura del medi ambient, i sobre com la reutilització pot afavorir la creació de llocs de feina. Perquè, amb aquest projecte, es vol comprometre tot l'arc social: des de la persona que cerca feina perquè té escassos ingressos i un baix nivell educatiu (pel fet d'haver quedat exclosa molt prest del sistema escolar), fins a persones susceptibles de donar mobiliari, electrodomèstics, roba, etc., o empreses que puguin subministrar articles arraconats dels seus magatzems però que encara estan en bon estat.

En aquests moments, ja s'ha aconseguit tota la informació i es va dissenyant i elaborant el projecte de manera participativa. Una vegada que s'hagi concertat, es redactarà per ser difós el desembre de 2009.

El objetivo de este proyecto es la realización de un estudio para comprobar la idoneidad de un programa de inserción laboral de jóvenes socialmente desfavorecidos, de diversos municipios de Venezuela, a través del reciclaje y la reutilización de artículos usados.

ASSOCIACIÓ ENTREPOBLES

Projecte: Suport al Centre de Dones de F'nideq. Reforç de les Capacitats de les Dones i Estudiants en l'Àmbit dels Drets Humans, Jurídics, Sanitaris, Culturals i Econòmics. 2a fase

País: Marroc

Subvenció: 50.125 €

Beneficiaris directes: 2.150 beneficiàries directes i 10.000 beneficiaris indirectes

Tradicionalment, la dona marroquina afronta una situació de gran discriminació: ni veu respectats els seus drets humans ni es troba en situació d'igualtat amb l'home. Aquesta situació, materialitzada en el Codi de la Família, ha sotmès la dona a la tutela d'un membre masculí de la família. El 2004 es produí una reforma legal del codi que atorgà nous drets a les dones, tot i que la reforma no ha colpit la societat marroquina. Serà necessari un canvi en la concepció que es té de la dona, com també en l'actitud envers ella i, fonamentalment, que pugui disposar d'una major autonomia i poder de decisió.

Una condició indispensable per evitar l'exclusió de la població femenina de la vida social i laboral és la lluita contra l'analfabetisme. A les zones rurals assoleix el 86,9% de les dones, mentre que el percentatge d'escolarització de les nines no sobrepasa el 20%.

Amb la finalitat de promoure la igualtat d'oportunitats entre les dones de la província de Tetuan, l'Associació Entrepobles emprengué el 2002, en col·laboració amb el soci local Al-Mahron, la construcció d'un centre d'atenció integral a la dona al municipi urbà de F'nideq. Aquesta iniciativa sorgí de la demanda de les dones de l'associació Al-Mahron envers les dificultats que passa aquest sector de la població en aquesta regió: discriminació, absència d'assistència sanitària i legal especialitzada, analfabetisme, manca d'oportunitats laborals, etc.

Avui en dia, el projecte assoleix la segona fase i cerca consolidar el funcionament del centre de dones de F'nideq. Amb aquesta finalitat, aporta el finançament necessari per poder dur a terme les diferents activitats i prepara els mecanismes per conduir el centre cap a l'autosostenibilitat.

Les activitats que es desenvolupen en el centre, dirigides principalment a la població femenina de F'nideq i dels municipis

Con este proyecto, 2.150 mujeres tienen acceso a cursos de alfabetización y de formación profesional, y a asistencia sanitaria y jurídica especializada.

propers, consisteixen en cursos formatius i ocupacionals per millorar les seves condicions socials i econòmiques. En l'exercici actual (setembre-juny), 350 dones assisteixen a cursos d'alfabetització i de formació cívica (que els ajuden a conèixer els seus drets); 20 dones segueixen cursos d'informàtica i 30 dones acudeixen al taller de costura per confeccionar caftans, amb vista a la seva inserció al mercat laboral. D'altra banda, aquest projecte inclou la gestió del restaurant del centre, com una iniciativa microempresarial gestionada per dones, que s'espera que en un futur dediqui part dels seus beneficis a finançar les seves activitats.

El centre disposa, a més, d'un àrea que presta assistència jurídica diàriament a dones que sofreixen amenaces o violència de gènere, o que tenen problemes relacionats amb el divorci, la pensió alimentària, etc. Existeix, també, un espai que proporciona informació sobre qüestions sanitàries que afecten les dones i sobre salut sexual i reproductiva. D'altra banda, periòdicament, es duen a terme campanyes de sensibilització i de denúncia sobre temes referents a la situació de la dona marroquina.

L'objectiu últim d'aquest projecte és servir de model per a la fundació de centres semblants a la regió, crear xarxes de dones i fomentar el debat entre la població local, les institucions públiques i les organitzacions socials sobre el paper de la dona en el desenvolupament del país.

FUNDACIÓ DIAGRAMA INTERVENCIÓ PSICOSOCIAL

Projectes: Suport a la Creació i al Desenvolupament de Polítiques Públiques i Serveis per a l'Atenció a Menors i Joves del Municipi de San Martín i Comunitats Veïnes

País: El Salvador
Subvenció: 101.143 €
Beneficiaris directes: 150 nins i joves

Als greus problemes socials que afronta la població d'El Salvador –alts índexs d'analfabetisme, de pobresa i de desocupació–, s'hi ha d'afegir l'elevat nivell de violència que assola el país. Els experts de l'Observatorio Centroamericano para la Violencia assenyalen que la incapacitat de l'Estat per proporcionar seguretat als ciutadans, la violència heretada del conflicte bèl·lic de la dècada dels anys vuitanta (i les nombroses armes que circulen il·legalment al país), així com l'exclusió social, el masclisme i la deportació d'immigrants amb antecedents penals des dels Estats Units (que comporten altres models de criminalitat), són els causants d'aquesta situació.

Atès que, a més, la infància i la joventut d'El Salvador no té opcions clares d'educació, recreació i treball, cada vegada són més els joves reclutats per les *maras*. Es calcula que, avui en dia, prop de 35.000 joves salvadorencs són membres d'alguna banda. Segons els experts, s'ha de contraposar a la repressió –materialitzada en els diversos plans *Mano Dura* del Govern–, més programes de prevenció, reinserció i rehabilitació.

La Fundació Diagrama, i la seva contrapart local Funsalprodesa, té una àmplia experiència en iniciatives destinades a millorar les condicions de vida de la infància i l'adolescència més desfavorida a San Salvador. Aquest projecte, localitzat a la municipalitat de San Martín, qualificat com un dels més violents de l'Àrea Metropolitana de San Salvador, es dirigeix a 150 nins i joves, en situació d'alta vulnerabilitat social, que no tenen satisfetes les seves necessitats bàsiques i veuen conculcats a diari els seus drets fonamentals.

El projecte, iniciat el novembre de 2008, i amb una durada de 12 mesos, es desenvolupa en tres nivells. D'una banda, es perfila la política pública municipal amb enfocament de gènere per a l'atenció a la infantesa i la joventut del Municipi de San Martín, en la qual participen els interessats mateixos, les seves famílies, els líders comunals i les organitzacions públiques i privades del municipi.

D'altra banda, s'ha procedit a l'adaptació i equipament del Complex Municipal Cencalli, dedicat a la infància i a la joventut, als locals d'un edifici municipal. En aquest espai s'ha instal·lat un Centre de Desenvolupament Infantil (del qual es beneficien 50 nines i nins de menys de 6 anys), una Casa Taller de Suport a la Infància (que beneficia 50 menors, d'entre 6 i 15 anys) i un Programa de Formació per a la Inserció Socioprofessional (en què participen 50 adolescents i joves, dels quals almenys el 40% són dones).

Paral·lelament, s'han dissenyat els programes dels serveis que es prestaran al Complex Municipal: tallers de suport escolar, activitats formatives extraescolars i activitats d'oci i temps lliure (culturals, esportives i participatives), i una escola de pares i mares amb la finalitat d'integrar-los en el procés de prevenció o inserció dels seus fills. El projecte ha inclòs també la formació, en matèria d'intervenció psicosocial, a 10 funcionaris de la municipalitat responsables del treball d'atenció a menors i joves.

Mediante este proyecto se ha creado un centro para la infancia y juventud en el municipio de San Martín, donde 150 niños, adolescentes y jóvenes asisten como beneficiarios a las actividades programadas. Además, el proyecto ha impulsado la creación y prestación de servicios públicos y de políticas especializadas destinadas a este sector de población.

